

KiVa programmas bulinga mazināšanai izglītības vidē ieviešanas aktualitātes

Valsts Kancelejas
Pārresoru koordinācijas departaments

Agrinā preventīvā
atbalsta sistēma
bērniem

uzvediba.lv

20.04.2026.

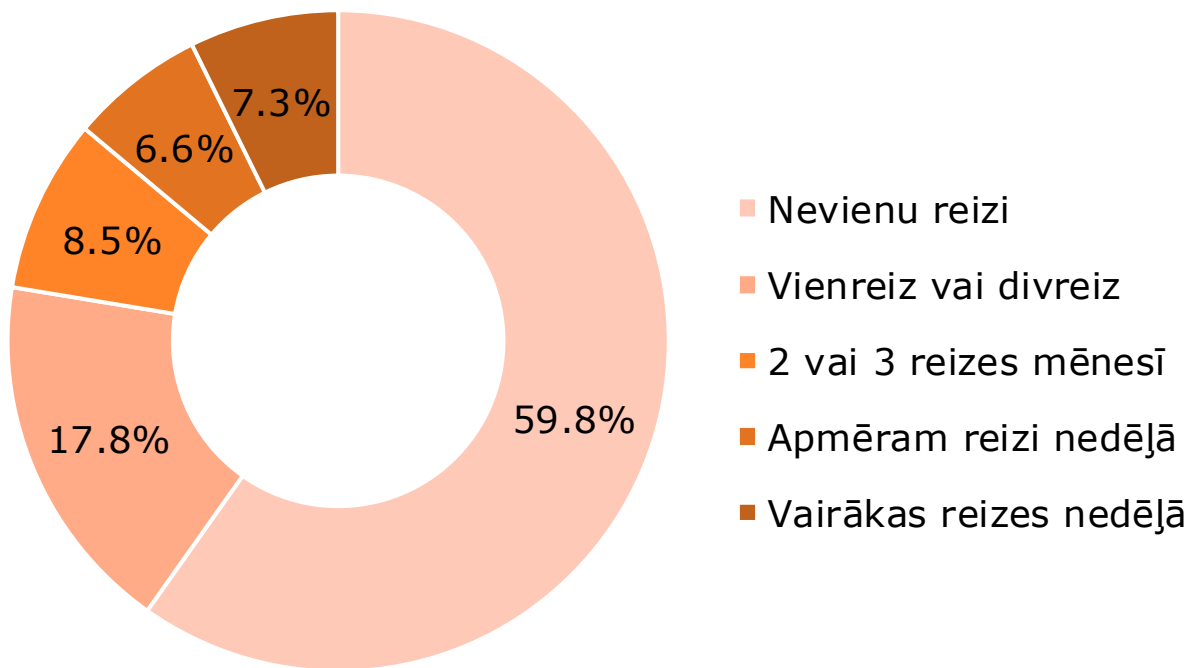
KĀPĒC TAS IR SVARĪGI?

- Apmēram **35% Latvijas 15 gadus veco jauniešu** ziņo, ka vismaz vairākas reizes mēnesī ir pakļauti bulīngam — tas ir augstākais rādītājs ES valstīs (OECD PISA dati).
- **21,8% Latvijas skolēnu** atzīst, ka cietuši no kiberbulīnga (RSU, 2022), salīdzinot ar Eiropas vidējo rādītāju **15%** (PVO HBSC).
- Aptaujas liecina, ka **ne visi skolēni uzskata, ka skolotāji un vecāki stingri nosoda bulīngu**. Tikai **50% domā, ka skolotāji uzskata bulīngu par nepieņemamu**, un 68% norāda uz vecāku nosodījumu. Šāda attieksme ļauj bulīngam turpināties. (RSU, 2022)
- Eksperti norāda, ka **Latvijā augstā tolerance pret izsmiešanu un skarbumu vienaudžu attiecībās** atspoguļo ilgstošas kultūras normas, kurās verbāla agresija un ķircināšana vēsturiski ir tikusi uzskatīta par normālu sabiedrībā un izglītības vidē.

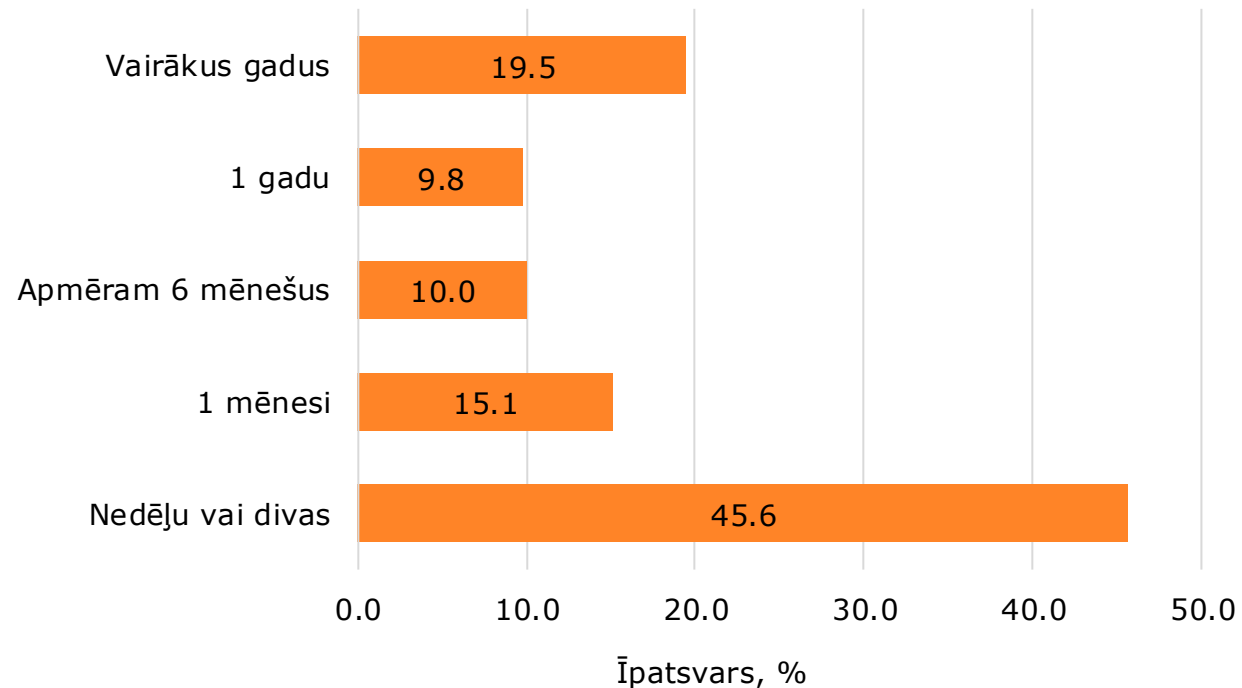

No bulinga cietušo skolēnu īpatsvars Latvijā

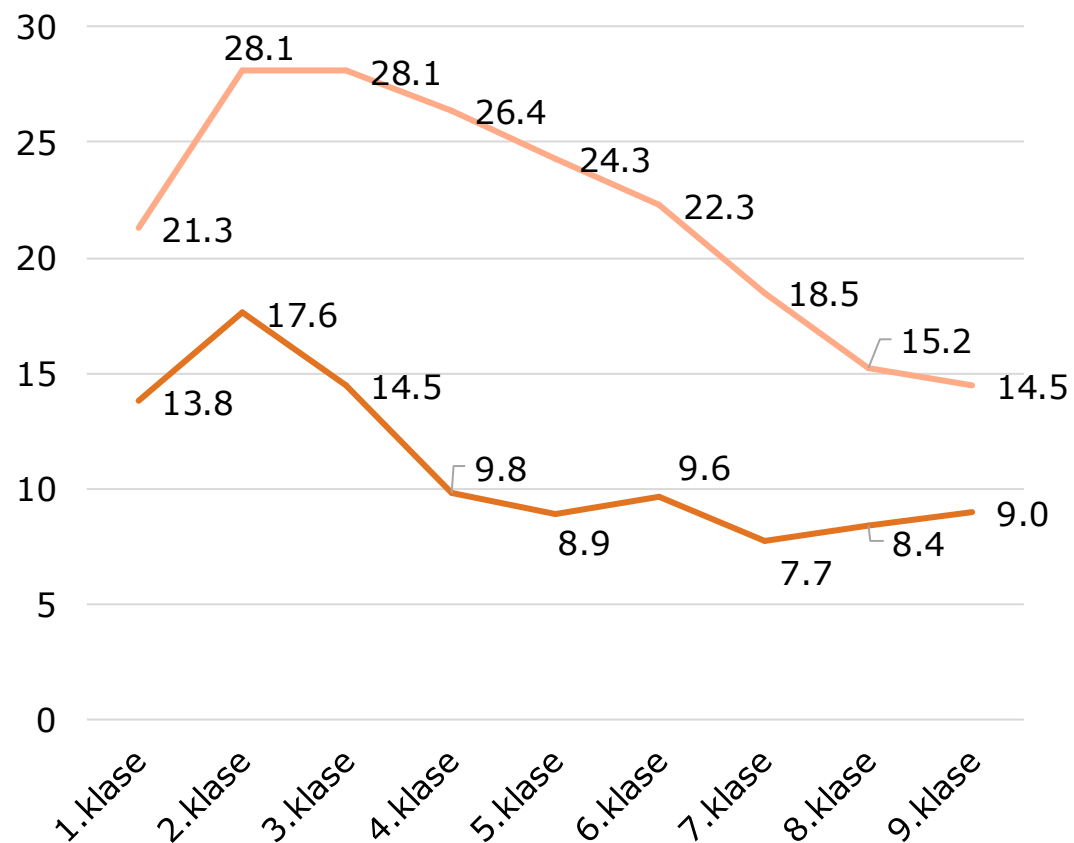
* KiVa pirmais monitoringa pētījums, 2022./2023.m.g. aptaujas dati, n=23759

Pieredzētā bulinga ilgums, %

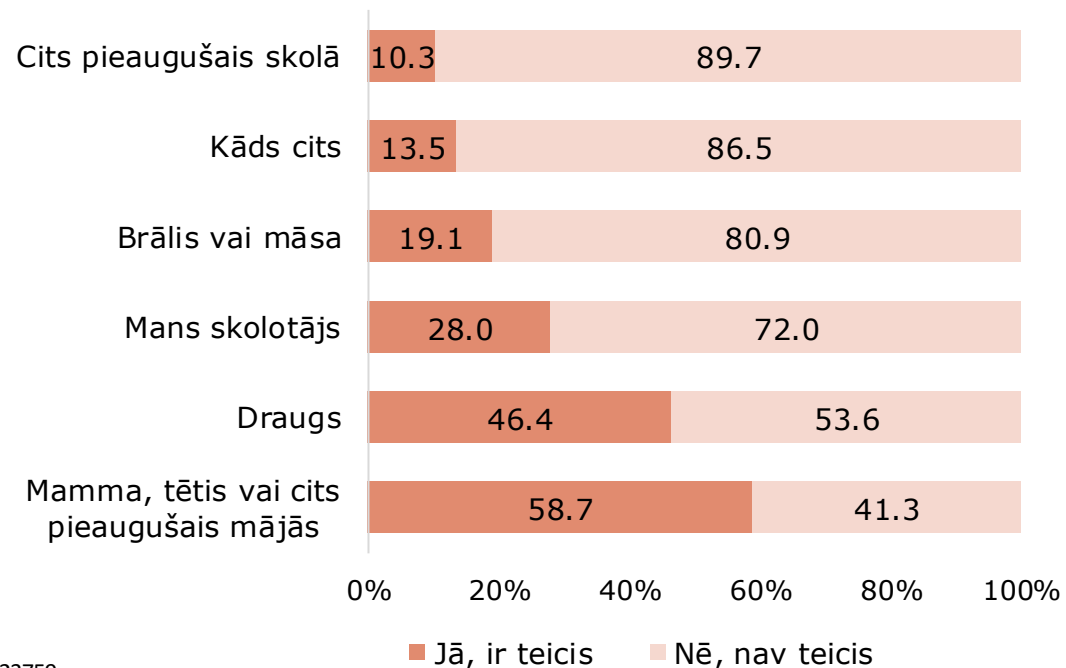
AGRĪNĀ PREVENTĪVĀ
ATBALSTA SISTĒMA
BĒRNIEM

No bulinga cietušo un citiem pāri darījušo skolēnu īpatsvars sadalījumā pa klasēm

— Cietuši no bulinga
— Darījuši pāri citiem

Skolēni, kuri informējuši citus par pieredzēto bulingu, %

**AGRĪNĀ PREVENTĪVĀ
ATBALSTA SISTĒMA
BĒRNIEM**

* KiVa pirmais monitoringa pētījums, 2022./2023.m.g. aptaujas dati, n=23759

KiVa PROGRAMMA

**KiVa – profilakses un intervences programma
bulinga izplatības mazināšanai skolu vidē**

- **Turku universitātē (Somija) izstrādāta programma**
- **Darbojas kopš 2006. gada**
- **Pierādījumos balstīta programma – pārbaudīta efektivitāte**
- **leviesta kopumā vairāk kā 20 valstīs, tostarp Igaunijā**
- **Latvijā tiek pilotēta kopš 2023.gada**

**AGRĪNĀ PREVENTĪVĀ
ATBALSTA SISTĒMA
BĒRNIEM**

* KiVa programmas pilotēšana tiek finansēta no Valsts kancelejas īstenotā Eiropas Sociālā fonda Plus projekta Nr.4.3.6.7/1/24/l/001 "Starptozaru sadarbības un atbalsta sistēmas izveide bērnu veselīgai attīstībai un sekmīgai pašrealizācijai" (1. kārtā) līdzekļiem

KiVa PROGRAMMA

Mērķi un vērtības:

- Novērst jaunu bulinga gadījumu rašanos
- Efektīvi risināt bulinga gadījumus
- Samazināt bulinga radīto negatīvo efektu

**cieņa, vienlīdzība, atšķirīgā pieņemšana, kopīga
atbildība**

KiVa PROGRAMMA

- **Trīs komponentes:**
 - **universāla profilakses programma** izmantošanai skolu vidē
 - **agrīna intervence**
 - **monitoringa sistēma**

- **Mērķgrupas:**
 - **Modulis 1:** 6-9 gadus veci bērni
 - **Modulis 2:** 10-12 gadus veci bērni
 - **Modulis 3:** 13-16 gadus veci pusaudži

KiVa PROGRAMMA

Strukturēta pieeja, t.sk. ietverot:

Profilakse

Rokasgrāmatas, metodiskos materiālus un praktiskos uzdevumus **pedagogiem**

Vadlīnijas **vecākiem** – drukātā un elektroniskā versijā

Dažāda veida interaktīvus materiālus **skolēniem** – video, spēles u.c

Plakātus, vestes un citus vizuālos materiālus skolām

Intervence

Strukturēts un standartizēts rīcības **algoritms skolā**, ja konstatēts bulinga gadījums

KiVa komanda skolā bulinga gadījumu risināšanai

Monitorings

Digitāla **monitoringa sistēma**

Apmācības

Skolu personāla apmācības, atbalsts un supervīzijas

Ko sniedz KiVa?

- Preventīvajā darbā īpaši efektīvi ir nodarbību materiāli, kas sniedz skolotājiem iespēju veidot tādu klases mikroklimatu, kurā nav atbalsts bulīngam.
- Nodarbību saturs virzīts uz grupas saliedētību, cieņpilnu komunikāciju, katra indivīda lomas izpratni un nozīmi, kā arī rīcības plāns jebkurā bulīnga situācijā.
- Intervences darbībām ir pētījumos balstīts skaidrs un precīzs algoritms, kas ļauj efektīvi pārtraukt bulīnga gadījumus.

**AGRĪNĀ PREVENTĪVĀ
ATBALSTA SISTĒMA
BĒRNIEM**

KiVa KOMANDA IZGLĪTĪBAS IESTĀDĒ

- Katrai skolai ir sava KiVa komanda
- **KiVa komandu veido trīs profesionāļi no skolas** personāla, kuriem piemīt teicamas komunikācijas spējas un prasme veidot kontaktu ar skolēniem
 - KiVa komandā var iesaistīt psihologu, māsu, sociālo pedagogu
 - Vēlams iesaistīt vienu no skolas administrācijas
- Kad tiek ziņots par iespējamu bulinga gadījumu, **KiVa komanda risina šo situāciju** kopā ar klases audzinātāju

KiVa treneri – atbalsts izglītības iestādēm

KiVa treneru pienākumi saziņā ar izglītības iestādi

Ikgadējie sagatavošanās darbi pirms mācību gada sākuma

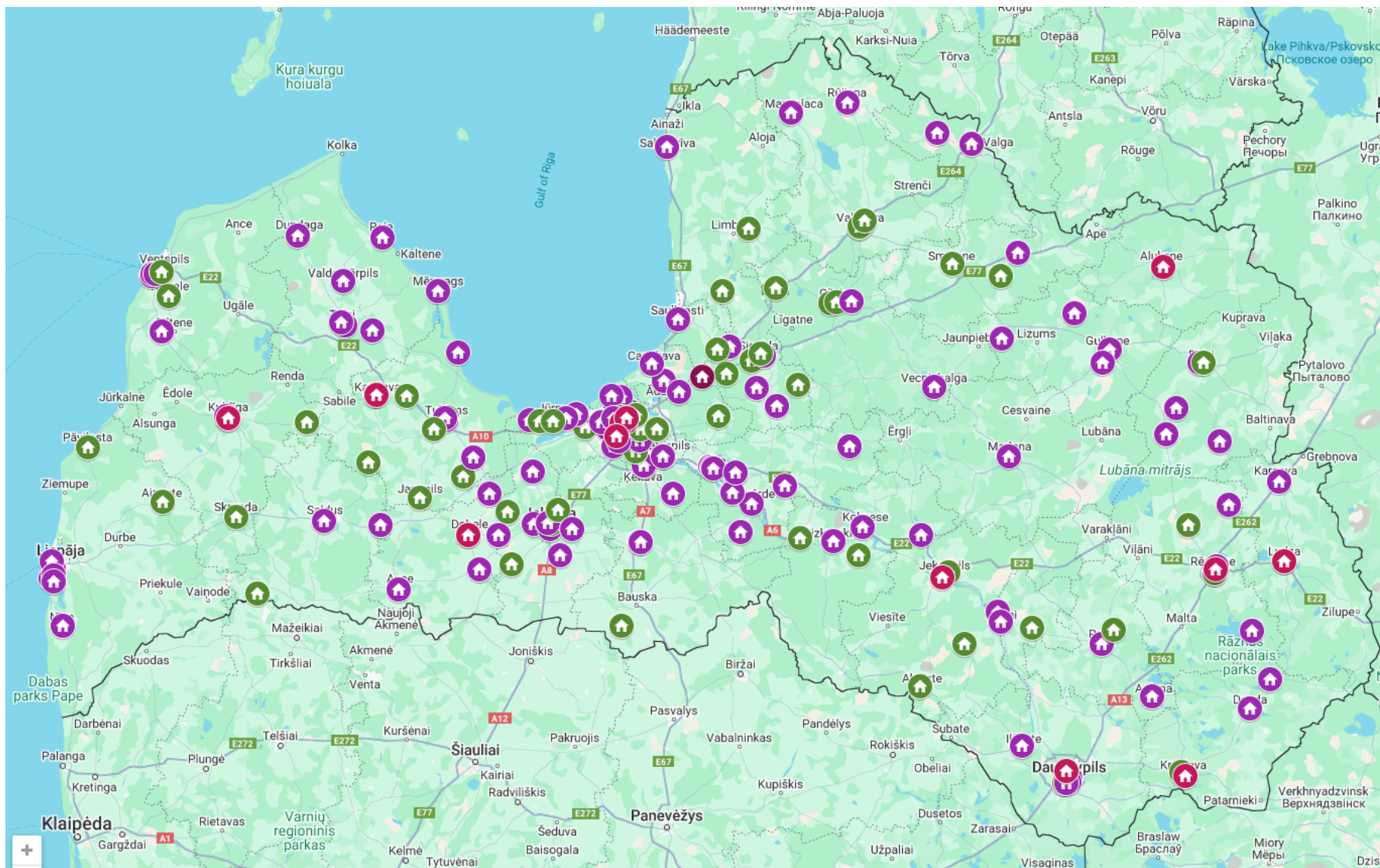
- **Visu** izglītības iestādes **pedagogu apmācība** pirms mācību gada sākuma (vienas dienas seminārs)
- Skolu **direktoru apmācība** pirms mācību gada sākuma
- **Skolu KiVa komandas apmācība** (vienas dienas seminārs)

Regulārie darbi programmas ieviešanas gaitā

- Skolas **apmeklēšana klātienē**
- **Elektroniska saziņa** ar skolu
- Skolu komandu **supervīzijas**
- Papildus pedagogu apmācības

KiVa Latvijā: 190 izglītības iestādes

2023: 60 skolas

2024: 114 skolas

2025: 16 skolas

KiVa SKOLAS

AGRĪNĀ PREVENTĪVĀ
ATBALSTA SISTĒMA
BĒRNIEM

KiVa SKAITĻOS

Mācību gads	Skolu skaits	Bulinga gadījumi	Skolēniem novadīto nodarbību skaits
2023./2024.	60	290	4 322
2024./2025.	175	853	20 126
2025./2026. (1.pusgads)	190	503	7 872

PAVEIKTAIS

- Vairāk kā **80 000 skolēnu** piedalījušies KiVa nodarbībās
- Vairāk kā **7 000 pedagogu** papildinājuši zināšanas par KiVa

2025./2026. m.g.:

- Notikušas vairāk nekā **400 klātienes vizītes** skolās un **1 300 attālinātas konsultācijas**
- Novadītas vairāk nekā **100 praktiskās darbnīcas** pedagogiem
- Organizēti **reģionālie forumi** (Vidzeme, Kurzeme, Zemgale)
- Izstrādāti metodiskie materiāli KiVa integrēšanai mācību procesā (4. un 7. klase)
- Novadīti **4 vebināri pedagogiem** ar augstu iesaisti (līdz 1 000+ dalībniekiem vienā vebinārā)

Forums Zemgalē, 2025.gada oktobris

IZAICINĀJUMI

- Neaktīva bulinga gadījumu dokumentēšana
- Kapacitātes atšķirības
- Lauku/pilsētu atšķirības
- Skolotāju mainība skolās
- Personāla trūkums, KiVa koordinātoru mainība skolā, viņu motivācija
- Pretestība no administrācijas un skolu komandām
- Laika/prasmju trūkums KiVa stundu izstrādei un īstenošanai
- Pieaugušie, kas noliedz bulingu vai pretojas iejaukšanās pasākumiem
- Ierobežota kapacitāte smagu gadījumu vadībai

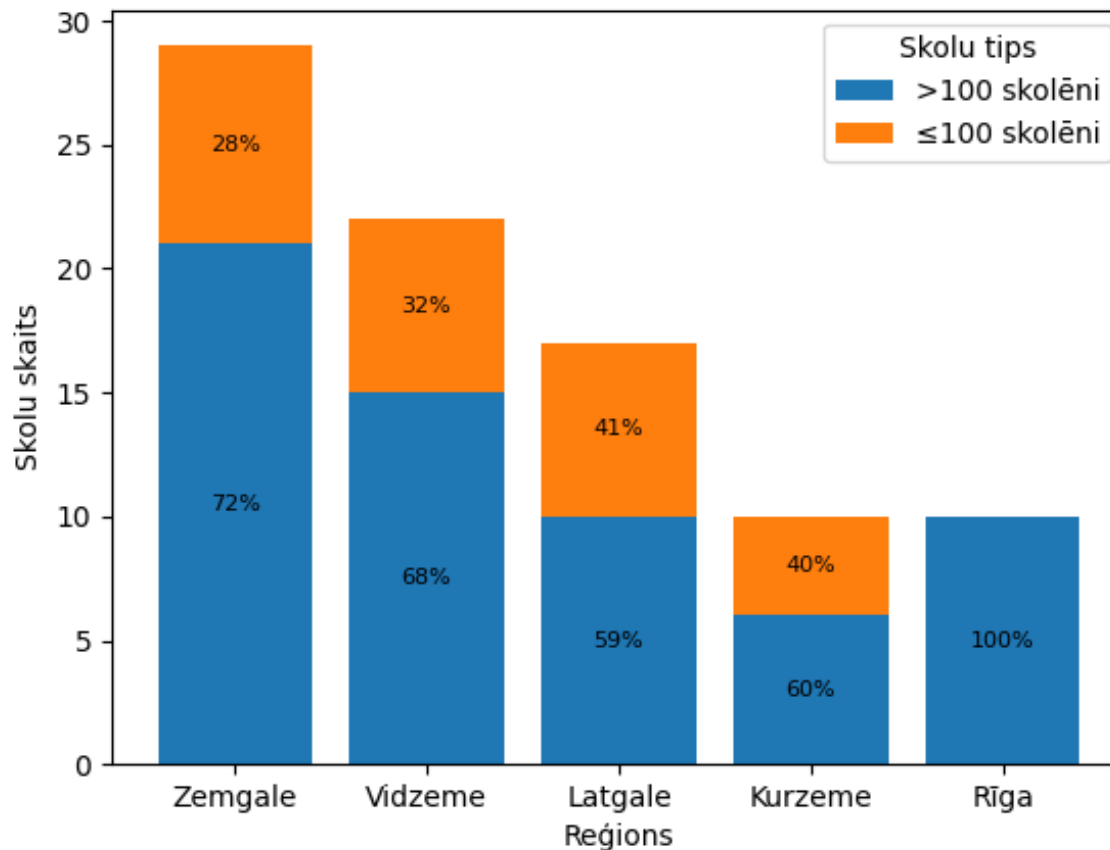

Gatavošanās 2026./2027. mācību gadam

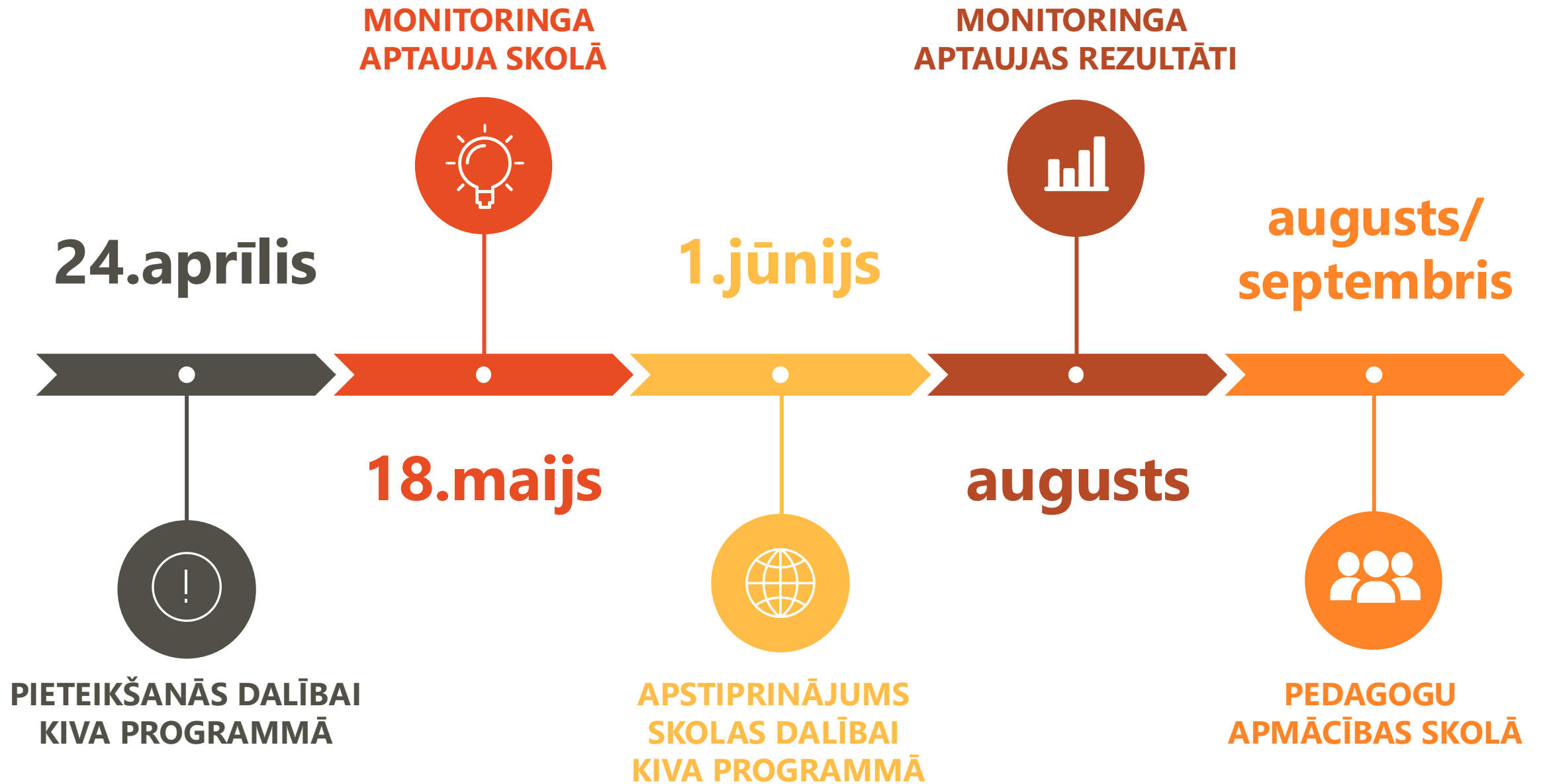

Kopš 2025. gada
vasaras kopsummā
saņemti 90 skolu
pieteikumi dalībai KiVa
programmā

1/3 no tām – mazās
skolas

Gatavošanās 2026./2027. mācību gadam

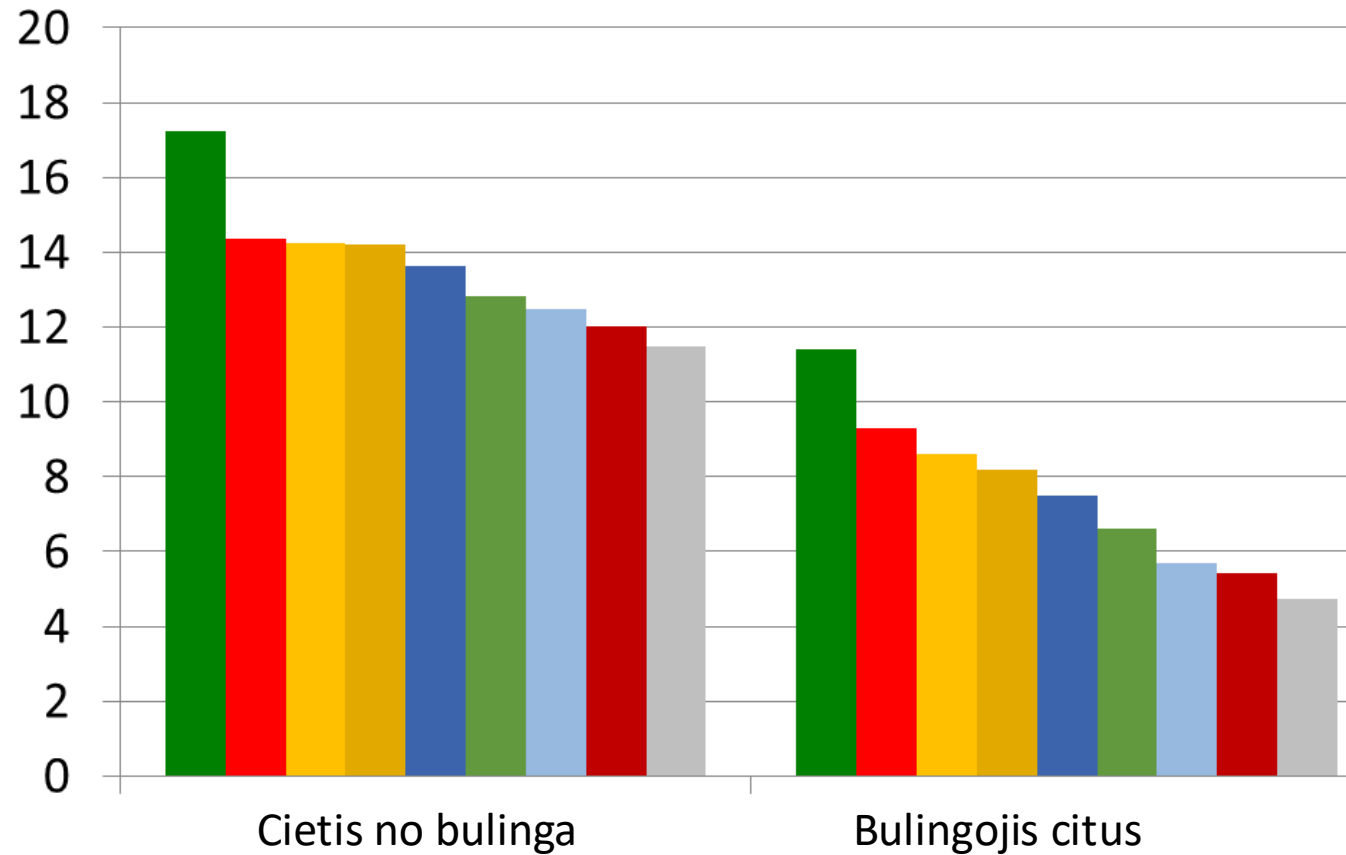
KAS JĀŅEM VĒRĀ, PIESAKOTIES KiVa?

- A)** Par koordināciju atbildīgās personas(-u) norīkošana skolā
- skolēnu koordinēšana, darbinieku un vecāku informēšana par KiVa antibulinga programmu,
 - programmas īstenošanas uzraudzība skolā
- B)** KiVa antibulinga programmas īstenošanas darbības plāna izstrāde
- kā skola īstenos universālās un indicētās darbības, kā arī uzraudzīs un izvērtēs programmas īstenošanu
- C)** Direktora atbalsts un pienākumi
- Resursi programmas īstenošanai, paredzot apm. 2h nedēļā ar KiVa ieviešanu saistīto personu slodzē

KiVa PROGRAMMAS EFEKTIVITĀTE

- Nozīmīgi samazinās vardarbības un pāridarījumu skaits
- Samazinās vardarbību atbalstoša rīcība
- Pieaug empātija
- Uzlabojas motivācija mācību sniegunam
- Uzlabojas attieksme pret skolu kā vidi
- Pieaug pedagogu spēja atrisināt vienaudžu konfliktus

KiVa programmas īstenošana samazina bulingu

Somijas dati:

- **Bulinga gadījumu skaits ir samazinājies par 43%** laika posmā no 2009. gada līdz 2015. gadam.
- Pamatskolās **cietušo skolēnu skaits ir samazinājies par 25%** laika posmā no 2009. gada līdz 2015. gadam. Šajā statistikā ir ietvertas visas skolas, kuras piedalījās skolēnu aptaujās no 2009. gada līdz 2015. gadam.
- Skolotāji uzskata, ka viņi zina vairāk par bulingu un var efektīvāk risināt bulinga gadījumus
- **Direktora(-es) atbalsts KiVa programmai** motivē skolotājus iekļaut mācību stundās KiVa nodarbības

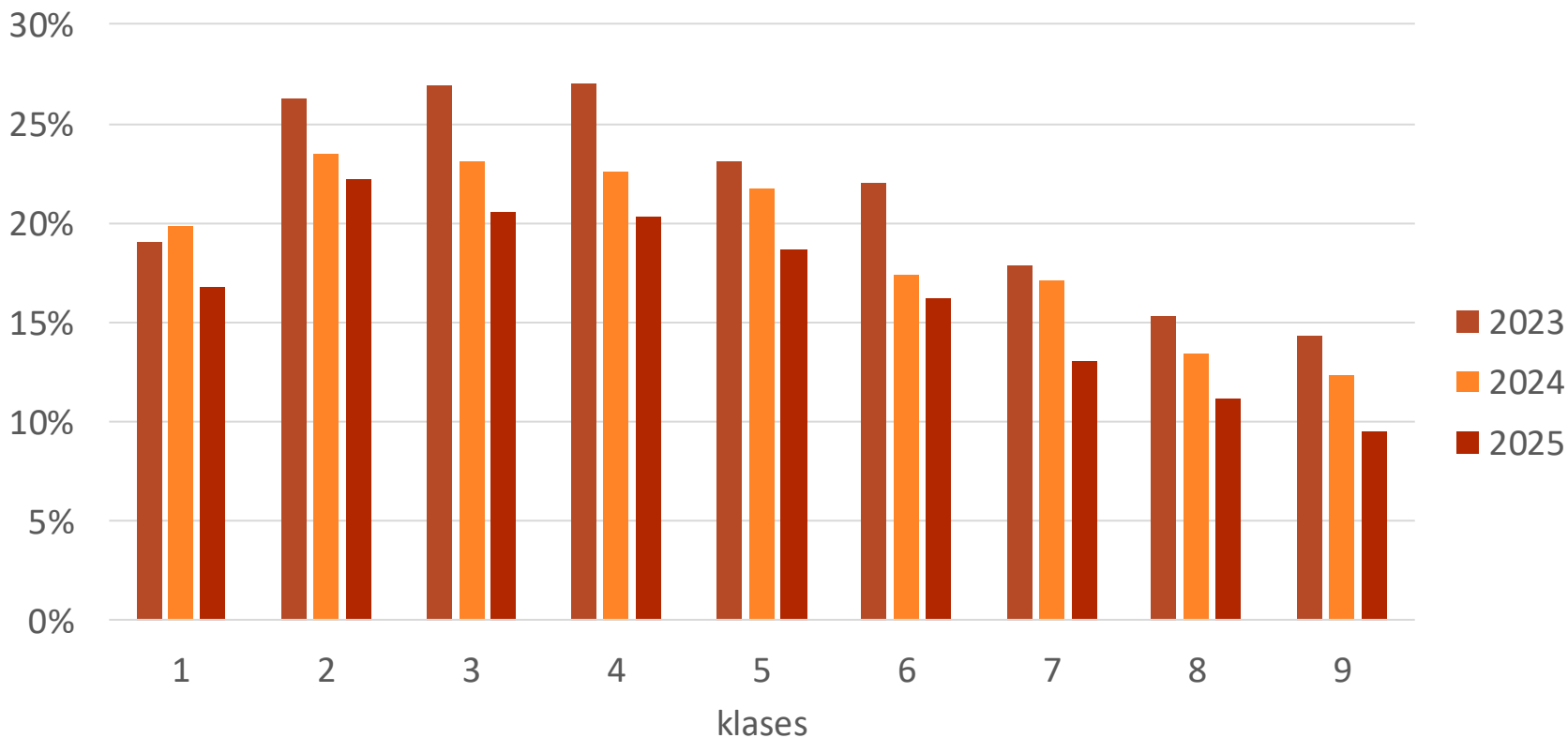

AGRĪNĀ PREVENTĪVĀ
ATBALSTA SISTĒMA
BĒRNIEM

KiVa EFEKTIVITĀTE LATVIJĀ

Skolēnu īpatsvars KiVa skolās, kuri cietuši no bulinga 2-3 reizes mēnesī vai biežāk, %

* KiVa monitoringa pētījums, 2022./2023.m.g., 2023./2024., 2024./2025.m.g. aptaujas dati

AGRĪNĀ PREVENTĪVĀ
ATBALSTA SISTĒMA
BĒRNIEM

INFORMĀCIJA...

www.kivaprogram.net

www.kiva.lv

KiVa koordinatore Valsts kancelejā

Dace Valte

- dace.valte@mk.gov.lv

KiVa koordinatore Uzvediba.lv

Karīna Pētersone

- kiva@uzvediba.lv

AGRĪNĀ PREVENTĪVĀ
ATBALSTA SISTĒMA
BĒRNIEM

Valsts kanceleja

Ar atbildību par Latvijas nākotni!